

Prædiken til 9.s.e.trin., den 5. august 2012 kl 10

2 dåb (Dicte og Martha)

salmer: 750, 448, 674, præd, 411, nadver, 325

Bøn:

Evangelium: Lukas 18, 1-8

Der er ligeså mange billeder på gud, som der er mennesker. Enten er det billeder, som har noget med kærlighed, tryghed og godhed at gøre: en hyrde, en klippe, en kilde. Og med retfærd og fred. Eller også er det billeder, der har med magt at gøre, overblik, styring, råderet, alvidenhed at gøre. Gud som en almægtig konge, enevoldskongen, f.eks.

Nogle af billederne kan vi godt lide. Og vi kan genkende dem hos hinanden når vi hører dem. For vi mærker, hvor varmt der bliver indvendigt, når de passer til noget, vi længes efter og har tillid til. F.eks. guds fingre, der velsigner i dåben, gud som den store favn i døden, at vi er i guds hænder livet igennem. Andre gange er det billeder som vi ikke kan lide. Og derfor afviser vi dem selvfølgelig. Det kan f.eks. godt være billedet af den gode hyrde: hvor nogle vil synes det er skønt og godt, tænker andre: nej, jeg gider ikke være et får, der skal ledes i en bestemt retning.

Når vi tænker eller taler om gud, så gør vi det i billeder. Og lige netop dér, der mødes det menneskelige, os, verden, vores erfaringer, det mødes med det, vi kalder gud. Dér forbindes gudstanken med hver af os. I billederne kobler vi

vores liv til gudstanken.

Så det er bare om at have så mange billeder som muligt. Og at give plads til så mange billeder som muligt; og at høre hinandens.

Men tit så er det vores egen bornerthed, der spærrer. Enten siger vi: ”ej, det dér kan jeg ikke rumme, for sådan er gud ikke.” Eller: ”jeg tror ikke på gud, for han er jo en tyrant.”

Begge måder at sige nej på siger mere om os, end om hvad gud er. Så op med billederne! Og så mange som muligt! Og så forskellige som muligt!

Vi har længe kun villet have med de billeder at gøre, der gør Gud god, kærlig og fornuftig. Det kan der også være en slags bornerthed over. Noget snæversyn.

Så er det godt, at Lukas ikke var bornert. At dem, der skrev evangelierne ikke var så bange af sig. Selv om de kom ud på dybt vand. Især når de skulle skrive, hvad de havde hørt, at man sagde, at Jesus havde sagt.

Man skal have grinet frem, når vi hører vores fortælling i dag. Ellers bliver det mavesurt og uforståeligt. For her er billederne store.

Jesus vil sige noget om, hvorfor vi skal blive ved med at henvende os til gud. Bede til gud. Have en samtale løbende med gud. Og så maler han et billede op. Fortæller en lignelse. Sætter kød på.

Vi skal blive ved med at have gud som én, vi kan tale til, for det er ligesom med ... og så fortæller han om en plagsom enke og en kynisk dommer.

Allerede her er der nok nogen, der snerper munden sammen. Skulle gud være som en kynisk dommer da? Er vi som plagsomme enker ?

Billedet sprænger rammen for hvad vi sådan går og forestiller os om gud og os.

En plagsom enke, det er ikke godt. ”Kunne en enke ikke bare finde sig i sine vilkår. Se, at sådan er situationen nu engang. Finde sig i det. Se realiteterne i øjnene. Det kan være at hun blev uretfærdigt behandlet i en sag, ja, men kom videre. Lev i nu’et. Lad være med at fortryd fortiden. Vreden over noget der gik galt vil jo ødelægge dit NU, så få det ud til siden. Læg det på hylden. Lad være med at bruge kræfter på det. Vær i nu’et. Læg mærke til bøgetræet, de nykogte kartofler, lærkernes sang.”

At plage og at klage, det er ikke god stil. For tiden. Klynke og klage alle min dage, som en salme hedder - tudefjæs er det. Kom op på hesten. Plag ikke. Klag ikke. Se vilkårene i øjnene. Og lev med det. Det er, som det er. Lev med det. Dét ville sagtens kunne være en nu-danskers reaktion, når man hører om en plagsom enke. Og se hende så lige for jer: sådan en klimaktrice på cirka min alder: med furer ved mundvigen, med trætte øjenposer – og så klagende, plagende – det plejer ikke at give god presse.

Men det er HENDE, Jesus trækker frem som et godt eksempel. Og så dommeren! En kynisk mand. For han frygter ikke gud, ja, han regner slet ikke med gud. Og han er ligeglad med mennesker. Det plejer vi at kalde en psykopat. En, der kun har sig selv for øje. Det lidt blidere udtryk hedder en

narcissist. Men altså én, der kun har sig selv som kriterium for alle beslutninger. Kun har sig selv og sin velfærd som målestok. Og kun har sig selv som reference.

Det er ham enken er op i mod. Det er sådan en dommer Jesus fortæller om! OG så i en fortælling, der handler om gud og mennesker. Uhhh, Er gud da nu afbilledet som en selvopfyldt kynisk dommer. Prhh.

Men sådan er billedet. Her er ingen smalle steder. Rammerne sprænges. Der males op. Der males stort op. Ingen bornerthed. De snerpede munde hos os pæne kristne mennesker, - det hjælper ikke. Fortællingen er der. Tænk at de turde skrive den ned!

Og hvad er det så den giver?

Åhh jeg synes for det første, at den sprænger vores pæne, nydelige, nordeuropæiske, velfærdsbilleder af gud. Sådan en Bo-Bedre Gud, der kan lide klassisk musik, altid er barmhjertig og man kan forstå det, der sker.

Det sprænges. I tusind stumper. Og bare dét, det gør at vi udvider vores tillidshorisont.

Ja, det gør, at når det ikke lige går, som vi havde planlagt og alle mulige fornuftige forklaringer falder som blade på en overvandet stuebirk, så er det ikke nødvendigvis verden der falder sammen. Eller vores liv.

Vores forståelser kan falde noget fra hinanden. Og det gør de mange gange i løbet af et liv. Og skal bygges op igen, med stilladser og støtte og gerne på nye måder. Men livet, tilværelsen som sådan, falder ikke sammen.

Det andet Jesus gør ved os med sin fortælling, det er, at han

får os til at grine og se stort. Jesus gør Gud større, simpelthen ved at sige noget rigtig grimt om ham, som man ellers kun tænker. For hvem tænker ikke engang imellem: jamen er gud da fuldstændig en kynisk eneheriker? Der sidder deroppe og så kommer der en ulykke dér, et vanvittigt dødsfald hér, en katastrofe. En hungernød. Jordskælv og vulkanudbrud. Er det en kynisk selvisk tyrann, vi er underlagt? ”Er vi bare rotter i Guds store laboratorium?”, som CS. Lewis, forfatteren til Narniabøgerne, skulle have sagt efter sin kones død.

Når Jesus fortæller om en kynisk dommer, så siger han måske noget af det, som vi tænker. Men ikke tør sige. Og da slet ikke ved en gudstjeneste og så på en søndag, hvor to små piger er blevet døbt ind i guds kærlighed.

Men det skal siges. Og derfor gør Jesus det. At sådan kan vi mennesker sagtens opleve vores liv: at i virvaret og i sorgen er det, som om ingen hører efter. Og slet ikke gud.

Fortællingen har så den pointe, at dommeren giver sig. Men ikke fordi enken taler til hans bedre jeg. Men fordi han ikke vil have tæsk. Han gider ikke mere besvær. Og slet ikke at hun kommer og slår ham i ansigtet. Så derfor giver han hende sin ret.

Det er altså ikke noget særligt smukt motiv der ligger bag hans retfærdige dom. For han gør det ikke, fordi han får ondt af hende eller kan se at han tog fejl. Men han gør det fordi han ikke gider få øretæver.

Og der slutter fortællingen.

Og så vender Jesus tilbage til sit anliggende: derfor skal I blive ved med at tale til gud. Tale med gud. Se jer selv om nogle, gud vil have med at gøre. Som gud vil høre på og hjælpe.

Uanset hvilke udtryk I så bruger.

Det er dagens pointe: og har I brug for at plage, så gør det! At klage, så gør det! At takke: så gør det! At græde, så gør det! At juble så gør det! At bede om hjælp så gør det! At bede om ro, så gør det!

Hav gud som én, I tør henvende jer til – det er pointen.

Og fordi Jesu vælger det mest ubehagelige og besværlige, man kan tænke sig: en plagsom enke, så giver han os jo lov til det samme. At vi kan opføre os ligeså besværligt. Ja, tit gør det. Og det skal vi bare blive ved med. Vi skal ikke skamme os.

Vi skal ikke stoppe samtalen med gud – heller ikke når vi ikke kan være os selv bekendt.

Netop dér skal vi turde. Turde bede, stammende måske. Men af tillid. Vi skal ikke være bange.

Amen.